

РЕШЕНИЕ

№ 31581

гр. София, 26.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 03.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **8061** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.124 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано е по жалба на М. М. И., ЕГН [ЕГН], от [населено място], против заповед № 8121к-10913 от 12.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи, издадена във вр. със заповед № 8121К-10724 от 04.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи и предложение, рег. № 4581р-11225 от 09.07.2024 г. на ректора на Академията към МВР, с която е прекратено служебното му правоотношение на основание чл.106, ал.1, т.2 и чл. 108 от Закона за държавния служител.

В жалбата се твърди, че оспорваната заповед е незаконосъобразна поради противоречие с материалния закон, съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречие с целта на закона – основания за оспорване по чл.146, т. 4, 3 и 5 от АПК. Жалбоподателят излага доводи, според които не е налице реално съкращаване на заеманата от него длъжност “старши експерт”. Твърди, че не е налице валидно основание за промяна на щата на Академията на МВР, което да е наложило неговото съкращение. Алтернативно счита, че е следвало да бъде насочен и назначен към наличен резервен щат на МВР. Моли заповедта да бъде отменена.

В съдебно заседание, жалбоподателят чрез процесуалния си представител адв. Т., поддържа жалбата. Счита, че от събраните по делото доказателства не е установено изпълнение на задължението на АО да изследва наличие на свободните длъжности от категорията на съкратената и да предложи на жалбоподателя заемането на такава или подобна. Сочи, че неизпълнението на това задължение опорочава административното производство и поражда

основание за отмяна на оспорената заповед. Представя писмени бележки. Претендира разноси по представен списък, ведно с банково извлечение за платено възнаграждение.

Ответникът - Министърът на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител юрк. Р., оспорва жалбата и поддържа становище за нейната неоснователност, като подробни доводи за законосъобразността на оспорваната заповед излага в писмени бележки. Не претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, 6-ти състав, като взе предвид представените по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

От събраните по делото доказателства се установява, че към момента на издаване на оспорената заповед, жалбоподателят М. М. И., ЕГН [ЕГН], е заемал длъжност „старши експерт (началник курс)“ във факултет „Полиция“ към Академия на МВР, назначен със заповед 8121К-142/11.01.2022 г.

С докладна записка, рег. № 4581р-1054 от 18.01.2024 г. /л.41/, изготвена от ректора на Академия на Министерство на вътрешните работи, е предложено изменение на щата на Академията на МВР, утвърден със заповед № 8121К-413/26.01.2017 г. Посочено е, че съгласно цитираната заповед във факултет „Полиция“ на Академията на МВР са включени 2 щ. бр. за длъжността „старши експерт (началник курс)“ и 2 щ. бр. „главен експерт (началник курс)“, а във факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ – 2 щ.бр. за длъжност „старши експерт (началник курс)“, всичките по реда на чл.142, ал.2 от ЗМВР. Преките задължения на двете длъжности са описани подробно, като същите са насочени към провеждане на различни обучения на курсанти, специализанти и студенти в Академията. В тази връзка, ректорът е посочил, че е необходимо същите да се трансформират със статут на служители по чл.142, ал.3, т.1 от ЗМВР, като осъществяващи преподавателска дейност за професионална подготовка на полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението. С предложената трансформация, ректорът е посочил, че ще се оптимизират щатовете на структурите по чл.37 от ЗМВР и обезпечаването им с човешки ресурси, като ще се намалят разходите за основно месечно възнаграждение в изпълнение на т.11 от МЗ № 8121з-77/21.01.2022 г. В заключение е направено следното предложение: 1. Да се съкратят 6 щатни бройки за държавни служители с висше образование по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР, както следва: 2 щ.бр. на длъжност „главен експерт (началник курс)“, бакалавър, длъжностно ниво 7, експертно ниво 3, IV младши ранг и 2 щ. бр. на длъжност „старши експерт (началник курс)“, бакалавър, длъжностно ниво 9, експертно ниво 5, IV младши ранг от факултет „Полиция“, както и 2 щ.бр. на длъжност „старши експерт (началник курс)“, бакалавър, длъжностно ниво 9, експертно ниво 5, IV младши ранг от факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ към Академията на МВР; 2. Да се включат 6 щ.бр. за служители по чл.142, ал.3, т.1 от ЗМВР за сметка на съкратените щатни бройки по т.1, както следва – във факултет „Полиция“ - 4 щ.бр. „началник на курс“, инспектор, магистър, ДСВО; във факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ - 2 щ.бр. за „началник курс“, инспектор, магистър, ДСВО.

С докладна записка, рег. № 8121-4972 от 07.03.2024 г. /л.43/, Комисията, относно вземане на решения по постъпили докладни записки от ръководители на структури по чл.37 от ЗМВР с предложения, свързани с щатното и кадровото обезпечаване, създадена по реда на чл.106а от Правилника за устройството и дейността на МВР, предлага на Министъра на вътрешните работи, в т.3 становище да се възприеме предложението на ректора на АМВР.

Със заповед № 8121К-10724 от 04.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи /л.10/, на осн. чл.33, т.9 и чл.145, ал.1 от ЗМВР и докладна записка, рег. № 4581р-10440/25.06.2024 г. по описа

на АМВР, т.1 от заповед № 8121К-413/26.01.2017 г. е изменена като се съкращава от щата на Академията на МВР факултет „Полиция“ 2 щатни бройки за длъжността „старши експерт (началник курс), IV младши ранг, бакалавър, ДСВО и се включват 2 щатни бройки в резерва на министерството за длъжността „преподавател“ и „старши преподавател“ (началник курс), инспектор, магистър, ДСВО във факултет „Полиция“, катедра „Психология и управление на полицията“, считано от 05.08.2024 г.

В предложение, рег. № 4581р-11225 от 09.07.2024 г. на ректора на Академията към МВР /л.11/ е предложено прекратяване на служебното правоотношение на държавния служител по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР - М. М. И.. Същото е мотивирано със заповед № 8121К-10724 от 04.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи.

До М. И. е изпратено предизвестие, рег. № 8121р-14125/12.07.2024 г. /л.9/, с което е уведомен, че със заповед № 8121К-10724 от 04.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи е изменен утвърдения щат на академия на МВР, във връзка с което и на осн. чл.106, ал.1, т.2 от ЗДСл в едномесечен срок от получаване на предизвестieto, служебното му правоотношение ще бъде прекратено, поради съкращаване на щата. Предизвестieto е връчено на служителя на 26.07.2024 г.

Със заповед № 8121к-10913 от 12.07.2024 г. /л.8/, във вр. със заповед № 8121К-10724 от 04.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи и предложение, рег. № 4581р-11225 от 09.07.2024 г. на ректора на Академията към МВР, служебното правоотношение на М. М. И. е прекратено на основание чл.106, ал.1, т.2 и чл. 108 от Закона за държавния служител. Със заповедта са определени дължимите обезщетения на служителя по чл.61, ал.2 и чл.106, ал.4 от ЗДСл. Същата е връчена лично срещу подпис на 26.07.2024 г.

По делото са приети като доказателства утвърден със заповед № 8121К-413/26.01.2017 г. щат на Академията на МВР; поименно щатно разписание на Академията на МВР към 12.07.2024 г. /л.49/, поименно щатно разписание на Академията на МВР към 30.11.2024 г. /л.73/; сведения от различни структури на МВР за вакантни длъжности „старши експерт“ по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР към 12.07.2024 г. /л.98-л.155/.

При така събраните по делото доказателства, следва да бъдат обосновани следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал.1 от АПК, от лице с правен интерес, против подлежащ на обжалване административен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна. Преди да се провери заповедта по отделните изисквания за законосъобразност, следва да се поясни приложимия закон. Според чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР, каквато е съкратената длъжност на жалбоподателя, същият е служител на МВР, който е в групата на държавните служители и неговия статут съгласно чл.142, ал.4 от ЗМВР се урежда със Закона за държавния служител (ЗДСл) и с чл. 56, чл. 151, ал. 1 и 7, чл. 156, ал. 4, чл. 181, ал. 3, чл. 182, чл. 185, ал. 1, чл. 186а, чл. 189, ал. 1, т. 7, чл. 190, ал. 2, чл. 191, 233, 238, ал. 1 – 3 и 5, чл. 239, ал. 1, т. 1 и ал. 2, чл. 245а, чл. 247, ал. 1 и 4 и чл. 247а, ал. 1, 3 и 4 от този закон.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган. Съгласно чл. 108, изр. първо от ЗДСл служебното правоотношение се прекратява от органа по назначаването. В случая това е министърът на вътрешните работи, който по силата на чл. 33, т. 7 и чл. 158 от ЗМВР управлява човешките ресурси и е орган по назначаването на държавните служители в МВР. Следователно той е компетентен да прекратява служебните правоотношения на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР.

Заповедта е издадена в предвидената от закона форма и съдържа всички необходими реквизити

по чл. 108 ЗДСл: посочено е правното основание за прекратяване, определени са дължимите обезщетения и е отразен придобитият ранг. В съответствие с трайната практика на ВАС (напр. адм. д. № 2139/2006 г., № 1574/2007 г. и др.), при съкращаване на длъжност по чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл не е необходимо подробно изброяване на фактически обстоятелства, тъй като правното основание покрива и фактическото. В случая в заповедта са посочени конкретната заповед за измененията в утвърденият щат на АМВР и докладната записка, обосноваваща я, които са приложени по делото. В мотивите си заповедта препраща към заповед № 8121К-10724 от 04.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи и предложение, рег. № 4581р-11225 от 09.07.2024 г. на ректора на Академията към МВР, в което се съдържат мотиви относно предложената щатна промяна. Както е посочено в Тълкувателно решение № 16 от 3.03.1975 на ОСГК на ВС, което в тази част не е изгубило действието си, не е необходимо издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение да съвпадат по време. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Ако административният акт е издаден на основание на такива подготвителни документи, каквито в случая са докладната записка и заповедта за утвърждаване на нов щат, изложените в тях съображения са такива и за издаването на самия акт. Съгласно чл. 106а от Правилника за устройството и дейността на МВР, министърът на вътрешните работи може да се подпомага от комисия, която разглежда въпроси, свързани с щатното и кадровото обезпечаване на структурите по чл. 37 ЗМВР и предлага решения на министъра на вътрешните работи, както е в процесния случай. Служебното правоотношение на жалбоподателя е прекратено след изменение на щата, въз основа докладна записка, рег. № 8121-4972 от 07.03.2024 г. и е съобразено с изготвените и изменени функционални задължения и организационна структура на Академията на МВР.

Заповедта е издадена при правилно приложение на материалния закон.

Правната регламентация на прекратяване на служебното правоотношение е уредена в чл. 106 от ЗДСл. Според чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл органът по назначаването може да прекрати служебното правоотношение с едномесечно предизвестие при съкращаване на длъжността. ЗДСл не съдържа разпоредба, аналогична на чл. 329 от КТ, според която при закриване на част от предприятието, както и при съкращаване в щата или намаляване на обема на работата работодателят има право на подбор и може в интерес на производството или службата да уволни работници и служители, длъжностите на които не се съкращават, за да останат на работа тези, които имат по-висока квалификация и работят по-добре. В този смисъл в съдебната практика, в това число и на ВАС, се приема безпротиворечиво, че при прекратяване на служебното правоотношение при условията на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл за органа по назначаването не съществува задължение за подбор, а преценката му за прекратяване на конкретното служебно правоотношение е въпрос на оперативна самостоятелност и не подлежи на съдебен контрол /Тълкувателно решение № 2 от 25.06.2012 г. по тълк. д. 2/2011 г. на ВАС/. Оперативната самостоятелност на органа по назначаване да прецени по целесъобразност конкретно кое служебно правоотношение следва да бъде прекратено може да бъде ограничена с приемане и утвърждаване на правила за подбор, които биха го обвързали при едностранно прекратяване на служебни правоотношения. Издадената от Министъра на вътрешните работи Наредба № 8121з – 310 от 17.07.2014 г. за преназначаване на държавни служители в МВР определя условията и реда за преназначаване единствено за служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от ЗМВР, но не и за длъжностите по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, каквато е заемал жалбоподателя М. И.. По аргумент от чл. 142, ал. 4 вр. ал. 1, т. 2 от ЗМВР неприложима е и разпоредбата на чл. 226, ал. 5 вр. ал. 1, т. 5 от ЗМВР, която предвижда, че служебното

правоотношение може да бъде прекратено само, ако служителят откаже да заеме друга предложена му подходяща за него длъжност. Поради това неоснователен е доводът, че органът е бил длъжен да извърши подбор или да предложи на жалбоподателя друга вакантна длъжност, а последвали преназначения на служители на новоразкритите длъжности във факултет „Полиция“ към АМВР, както и съществуващите вакантни щатни бройки в други звена на МВР не обосновават незаконосъобразност на заповедта, предвид отсъствието на задължение за органа по назначаване в този смисъл за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР.

Заповедта за прекратяване на служебното правоотношение е издадена при осъществяване на материалноправните предпоставки, визирани в нормата на чл. 106, ал.1, т. 2 от ЗДСл - съкращаване на заеманата от служителя длъжност. Със заповед № 8121К-10724 от 04.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи е утвърден нов щат на в Академията на МВР, според който се съкращава от щата на Академията на МВР факултет „Полиция“ 2 щатни бройки за длъжността „старши експерт (началник курс), IV младши ранг, бакалавър, ДСВО и се включват в резерва на министерството 2 щатни бройки за длъжността „преподавател“ и „старши преподавател“ (началник курс), инспектор, магистър, ДСВО във факултет „Полиция“, катедра „Психология и управление на полицията“, считано от 05.08.2024 г.

Според легалното определение, дадено в чл.2, ал.1 от Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията (НПКДА), длъжност в администрацията е нормативно определена позиция, която се заема по служебно или по трудово правоотношение, включително по правоотношение, възникнало на основание на Закона за Министерството на вътрешните работи, на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража или на Закона за дипломатическата служба, въз основа на определени изисквания и критерии, свързана е с конкретен вид дейност на лицето, което я заема, и се изразява в система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностна характеристика.

В съдебната практика по прилагане на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл се приема, че за да е налице "съкращаване на длъжността" е необходимо кумулативно да са налице двете предпоставки: длъжността да отпада като нормативно определена позиция, с пълно премахване на функциите, задачите и задълженията и, или тяхното изменение да е толкова значително, че да дава основание да се приеме наличие на качествено нова длъжност и да е налице премахване на предвидените в длъжностното разписание щатни бройки. И в двата случая е налице съкращаване на длъжността като основание за прекратяване на служебното правоотношение по чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл.

В настоящия случай е налице трансформиране на длъжността "старши експерт" с двете предвидени щатни бройки, една от които жалбоподателят е изпълнявал, в новосъздадена длъжност "старши експерт" в катедра „Психология и управление на полицията“ изискваща висше образование степен магистър, за разлика от съкратена, изискваща бакалавър. От представеното поименно щатно разписание в сила от действащо към 30.11.2024 г. е видно, че няма незаети щатни бройки на мястото на съкратената длъжност на жалбоподателя. Липсва прехвърляне на задълженията и функциите от длъжността "старши експерт" в новосъздадената в катедра „Психология и управление на полицията“. Макар да е запазено сходно наименование - "старши експерт", новата длъжност е от различна категория - такава по чл.142, ал.3, т.1 от ЗМВР, съответно с по-високи квалификационни изисквания („магистър“ вместо „бакалавър“) и с различни функции, като заемащите я служители ще осъществяват преподавателска дейност за професионална подготовка (докладна записка на л.41). Включването в резерва означава, че тези щатни бройки не могат да се заемат от жалбоподателя по силата на досегашното му служебно правоотношение, като предвид, че служителите, заемащи трансформираната длъжност са по

чл.142, ал.3, т.1 от ЗМВР, то става въпрос за държавни служители в Академията на МВР, които осъществяват преподавателска дейност за професионална подготовка на полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, които съгласно разпоредбата са със статут по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, а не както досега за съкратената длъжност - по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР –държавни служители, съответно за тях по новата длъжност се прилага като цяло ЗМВР. Следователно заеманата от жалбоподателя длъжност е премахната като нормативно определена позиция и е налице реално съкращаване по смисъла на чл. 106, ал. 1, т. 2 ЗДСл.

С оглед така установеното, настоящият състав намира, че предпоставките на чл.106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл за прекратяване на служебното правоотношение на М. М. И., поради съкращаване на заеманата от него длъжност, са изпълнени, поради което обжалваната заповед е постановена в съответствие с материалния закон. В този смисъл е и практиката на ВАС при сходен случай, обективирана в решение № 6449/05.03.2013г., по адм. дело №11291/2012г. на ВАС, V отд., потвърдено с решение №14509/11.05.2013г., по адм. дело № 10614/2013г. на ВАС, 5-членен състав.

В обхвата на оперативната самостоятелност на органа по назначението е да извършва такива промени в длъжностното разписание с цел оптимизиране на работата в МВР. Съобразно предоставените му правомощия с разпоредбата на чл. 2, ал. 3 ЗДСл, органът по назначаването разполага с възможността да внесе промяна в структурата на отделните звена и съответно във вида и броя на длъжностите, заемани от държавни служители, при която да бъдат съкратени едни и открити други длъжности. При осъществяване на промени в структурата и в организацията на работа в администрацията, административният орган действа в условията на оперативна самостоятелност, която не подлежи на съдебен контрол. Органът има интерес от най-ефикасно управление на дейността. В тази връзка неоснователни са доводите за несъответствие на обжалваната заповед с целта на закона.

Заповедта за прекратяване е издадена на 12.07.2024 г., като изрично е предвидено, че прекратяването настъпва считано от 05.08.2024 г. – датата, от която влиза в сила новото щатно разписание. По този начин не е налице преждевременно действие на акта, а са спазени и изискванията на чл. 106, ал. 4 ЗДСл относно дължимото обезщетение.

По изложените съображения, съдът намира, че е налице съкращение на длъжността на М. М. И. и то е извършено по законоустановения ред, от компетентния орган, при наличие на законово основание и в съответствие с целта на закона, поради което жалбата срещу заповед № 8121к-10913 от 12.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи, с която е прекратено служебното правоотношение с него, поради съкращаване на длъжността, на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора и липсата на претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение от страна на ответника, такова не следва да се присъжда.

Воден от горното на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 6-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. М. И., ЕГН [ЕГН], от [населено място], срещу заповед № 8121к-10913 от 12.07.2024 г. на министъра на вътрешните работи.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването.

Съдия: